

Den offentlige tannhelsetjenesten og regionreformen

Kommunereformen har vært en av de viktigste sakene for NTF de siste årene, og da spesielt regjeringens forslag om å flytte ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten fra fylkene til kommunene. Det har vært skrevet mye om denne problemstillingen og om NTFs arbeid med saken, og forhåpentligvis er det godt kjent at forslaget ikke fikk flertall i Stortinget i 2017. Det vil si: Ny lov ble vedtatt, men loven har ikke trådt i kraft, og i stedet for en direkte overføring av den offentlige tannhelsetjenesten var Stortinget i tvil om konsekvensene og vedtok i stedet en prøveordning for å få et bedre kunnskapsgrunnlag for avgjørelsen. Meningen er at 15 kommuner som ønsker det skal få mulighet til å ta over ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten, resultatet skal så evalueres før Stortinget i 2023 igjen skal vurdere om ansvaret for den offentlige tannhelsetjenesten skal overføres til kommunene.

Det hele framstår lite gjennomtenkt og det har da også skjedd svært lite etter vedtaket sommeren 2017. Riktig nok har fylkesmennene, på oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), sondert kommunenes ønsker om eventuelt å delta i prøveordningen. Oss bekjent har et lite antall kommuner vist interesse for prøveordningen. Kommunene som har vist interesse har også tatt forbehold om at de først må se nærmere på de økonomiske konsekvensene, som i svært liten grad er skissert fra HOD. Det har så langt heller ikke kommet penger over statsbudsjettet til en prøveordning. Det gjenstår altså å se om det i det tatt blir noe av dette.

Det som derimot er sikkert, er at det i hele landet er satt i gang flere andre prosesser som i høyeste grad påvirker Den offentlige tannhelsetjenesten. Jeg sikter da selvfølgelig til regionreformen og sammenslåingen av fylker til større enheter.

Disse prosessene påvirker Den offentlige tannhelsetjenesten på flere måter. Ulike kulturer i ulike fylker skal forenes, avtaler og betingelser skal endres og koordineres, og noen stillinger forsvinner. Det gjelder spesielt stillinger på ledelsesnivå. NTF følger disse prosessene nøye. Vi opplever at det varierer veldig hvor den offentlige tannhelsetjenesten plasseres i det nye

Foto: Kristin Alnæs

I hele landet er det satt i gang prosesser som i høyeste grad påvirker Den offentlige tannhelsetjenesten.

fylkeskommunale hierarkiet. Det diskuteres også mye rundt hvem som skal lede tjenesten – og ikke minst hvordan den skal ledes. NTF er opptatt av at det må gjennomføres ordentlige prosesser ute i fylkene. Det er svært viktige at de tillitsvalgte involveres skikkelig i de lokale prosessene, slik at medbestemmelsen ivaretas.

NTF har i flere tilfeller sett oss nødt til å komme med konkrete innspill i prosesser hvor vi mener at det tas avgjørelser som, etter vår oppfatning, vil svekke den offentlige tannhelsetjenesten og tilbudet til pasientene. Vi er helt klare på at den offentlige tannhelsetjenesten blir en svært viktig tjeneste i de nye fylkene. Tannhelsetjenesten må derfor plasseres på et fornuftig administrativt nivå, hvor tjenesten kan ses i sammenheng med andre relevante tjenester – spesielt folkehelsearbeidet – i fylkene. NTF mener dessuten at tannhelsetjenesten må ledes av en tannlege. Dette er nedfelt både i vår strategiske plan og arbeidsprogrammet for innværende periode. Tjenesten er svært fagspesialisert, og er både en primærhelsetjeneste med ansvar for helsefremmende og forebyggende arbeid, men også en spesialisthelsetjeneste med komplisert pasientbehandling. Det er derfor svært viktig at leder for tjenesten innehar odontologisk fagkompetanse.

Endringen i fylkesstruktur får flere steder konsekvenser for eierskapet i de regionale odontologiske kompetansesentrene. Sett i lys av anbefalingene fra prioriteringsutvalget i NOU 2018: 16 Det viktigste først om en gjennomgang både av de prioriterte gruppene i den offentlige tannhelsetjenesten og av trygderegelverket for stønad til tannbehandling, mener vi det er klokt at en evaluering av kompetansesentrene ses i sammenheng med disse prosessene. Dette er også noe regjeringen går inn for i sin ferske regjeringsplattform. Evalueringen bør i tillegg inkludere sykehusodontologiprojektet. Bare slik kan vi få en helhetlig gjennomgang av tannhelsetjenesten og sikre at de offentlige midlene brukes på riktig måte, både for pasientene og samfunnet.

Camilla Hansen Steinum
President